

Lastensuojelun mukaisten ympärivuorokautisten palveluiden vähimmäisvaatimukset ja palvelukohtaiset palvelukuvaukset

Pevamltk 19.05.2025 § 47
2877/05.09.00/2025

Valmistelija(t)	Lastensuojelun palveluyksikköjohtaja Katja Rautiainen, p. 044 740 1688, katja.rautiainen@pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää hyväksyä lastensuojelulain mukaisten ympärivuorokautisten palveluiden vähimmäissisältövaatimukset, joita käytetään hankittaessa palveluita asiakaskohtaisena suoramarkintana lastensuojelulain mukaisen palvelutarpeen perusteella.
Ennakkovaikutusten arviointi	Vahvistetuilla yhtenäisillä palvelukuvauksilla varmistetaan palveluiden vähimmäissisältö sekä vaatimusten ja edellytettyjen toimintamallien yhdenmukaisuus, sujuvoitetaan prosessia ja vahvistetaan valvontaa.
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 41, lautakunnan erityistehtävät, kohta 1
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: - Palvelukuvaus ympärivuorokautiset palvelut suoramarkintana
Valmistelu	Lastensuojelun ympärivuorokautisten (sijaishuollon) palveluiden hankinta, mukaan lukien lastensuojelun ammatillinen perhehoito, laitoshoidon perustason sekä erityistason laitoshoidon sekä erityisen huolenpidon yksikkö on kilpailutettu seuraavasti: • Pohjois-Savon maakunnan kuntien lastensuojelun sijaishuollon palvelut 284304). Puitesopimus hankinnasta on voimassa 31.7.2025 saakka. • Pohjois-Savon hyvinvointialueen ympärivuorokautisten palveluiden hankinta 13000, kilpailutus meneillään. Edellä mainitun puitesopimuksen sekä kilpailutettavan sopimuksen sisältämien ehtojen mukaan Tilaja ei sitoudu tiettyihin hankintamääriin, sopimus ei sisällä määräostovelvoitetta eikä tuota Toimittajalle yksinoikeutta myydä palvelua Tilajalle.

Lastensuojelulain mukaisin yksilökohtaisin perustein palveluita on perusteltua hankkia tarvittaessa myös suoraan hankintana puitesopimuksen ulkopuolelta lastensuojelulain mukaiseen palvelutarpeeseen vastaamiseksi sekä palveluiden järjestämisvelvollisuuden turvaamiseksi hankintalain 110§ perusteella: Lastensuojelulain (714/2007) 36§ mukaisesti lapsen terveyden tai kehityksen kannalta välttämättömät sosiaalihuollon palvelut ja lasten päivähoito on järjestettävä sen mukaisesti kuin lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä on arvioinut niiden tarpeen lapsen tai vanhemman asiakassuunnitelmassa. Lisäksi sosiaalihuoltolain (1301/2014) 12§ ja 36§ mukaisesti kiireellinen avun tarve on arvioitava välittömästi ja kiireelliset palvelut on järjestettävä siten, ettei asiakkaan oikeus välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu.

Hyvinvointialueella säilyy palveluja myös asiakaskohtaiseen tarpeeseen hankittaessa palvelujen järjestämisvastuu ja palveluiden hankkimisen yksityiseltä tulee perustua lainmukaisiin edellytyksiin palvelun tilaamiselle sekä sopimussuhteeseen. Myös asiakaskohtaisesti palvelua hankittaessa hyvinvointialueen on määriteltävä yleiset palvelun toteuttamisen ehdot ja palvelun sisältö sekä huomioitava erityisesti Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 8§, 12§, 14§ ja 15§ vaatimukset sekä palveluntuottajan edellytykset palvelun tuottamiseksi sovellettavan lainsäädännön ja yleisten määräysten mukaisesti. Hyvinvointialue palveluiden järjestämisestä vastaavana tahona vastaa myös hankkimistaan ja tilaamistaan palveluista sekä niiden järjestämisen lainmukaisuudesta. Niin ikään hyvinvointialue vastaa palveluiden valvonnasta ja toimii palvelun toteutuksessa käsiteltävien tietojen rekisterinpitäjänä. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 7§, 9§, 10§.) Palvelun myöntämisen perusteisiin sovelletaan samoja periaatteita riippumatta siitä, tuotetaanko palvelu omana palvelutuotantona vai ostopalveluna.

Silloin, kun palvelua tilataan asiakaskohtaisin perustein muulta, kuin hankintasopimustoimittajalta, on palvelun toteuttamisen ehdot määriteltävä ja palveluntuottajan edellytykset palvelun tuottamiseen varmistettava palvelua hankittaessa. Tuottajan kanssa laaditaan sopimus, jonka tulee myös sisältää riittävät tiedot palvelun sisällöstä koskevien vaatimusten ja reklamaatioperusteiden kuvaamiseksi. Lastensuojelun ympärivuorokautisten palveluita hankittaessa on tarkoituksenmukaista käyttää sopimusliitteenä toimivaa erillistä palvelukuvausta, jolla varmistetaan palveluiden vähimmäissisältö sekä vaatimusten ja edellytettyjen toimintamallien yhdenmukaisuus. Tämän lisäksi hankittavan palvelun sisältöä voidaan yksittäisen asiakkaan tilanteessa tarvittaessa tarkentaa sopimusasiakirjalla. Oheiset vähimmäissisältövaatimukset ja palvelukohtaiset kuvaukset kuvaavat hyvinvointialueen järjestämisvastuun nojalla määriteltävät palvelun vähimmäisvaatimukset sekä sisällön seuraavin osin: ammatillinen perhekotipalvelu ja lastensuojelun laitospalvelu (palvelutaso: perus- ja erityistason laitoshoido ja erityinen huolenpito).

